

Gemeente Barneveld, 31 maart 2020

Aan: Alle gemeenteraden, Provinciale Staten en colleges van B&W en GS in Nederland
Van: Fractie Lokaal Belang gemeente Barneveld
Betreft: Dringend verzoek uitstel proces RES (Regionale Energie Strategie)

Geachte collega's,

Het is volkomen helder dat heel Nederland en vele andere landen in de wereld, een hele moeilijke tijd doormaken. Op alle fronten is het alle hens aan dek om het land overeind te houden. De Zorg, het onderwijs, de supermarkten, politie, apotheken en drogisterijen etc. etc. Lokaal Belang heeft bijzonder grote waardering voor allen die in deze tijd bijdragen om deze crisis het hoofd te bieden. Dat geldt ook voor de besturen van gemeenten en provincies.

Maar naar de mening van Lokaal Belang moeten we wel oppassen dat we tijdens deze crisis, nu het normale democratische proces sterk versmald is door digitale vergaderingen, geen politieke en bestuurlijke besluiten gaan nemen inzake onderwerpen die langjarig een grote impact hebben op onze samenleving. Eén van die onderwerpen is de RES (Regionale Energie strategie). Dit gevoelige onderwerp is zeer complex, ingrijpend en heel belangrijk. Immers, middels zo'n RES gaat het Rijk / de provincie de gemeenten onder anderen verplichten tot maatregelen die grote impact kunnen hebben op inwoners en het landschap. Dit soort besluiten vergt democratisch draagvlak; niet alleen bij de gemeenteraden en Provinciale Staten, maar ook bij de bevolking. Zorgvuldigheid en een goed debat zijn essentieel.

Hoe mooi de digitale mogelijkheden ook zijn, ze voldoen in de ogen van Lokaal Belang niet om de RES digitaal 'af te doen'. Dit onderwerp verdient onze volle en zeer zorgvuldige aandacht. Dat wil zeggen: echte ontmoeting, echte gesprekken, echt debat en bovenal een goed democratisch proces. Dit is de reden dat onze fractie schriftelijke vragen heeft ingediend (bijlage) met het verzoek aan ons college zich op alle mogelijke manieren in te zetten om o.a. de RES uit te (laten) stellen.

Wij realiseren ons goed dat niet alleen de gemeenten over de RES gaan. De diverse regio's, de provincies en het Rijk zijn hierbij betrokken. Wij verzoeken tot uitstel van dit onderwerp, tot het moment dat de eerder voorgestelde processen, voordat de crisis uitbrak, aangepast weer doorgang kunnen vinden. Het Interprovinciaal overleg (IPO) heeft gesuggereerd - gezien de coronacrisis - de gemeenteraden en Provinciale Staten eventueel te passeren bij het vaststellen van het concept van de Regionale Energie Strategie (RES). Om zo de gewenste datum van 1 juni aanstaande niet in gevaar te laten komen voor de doorrekening daarvan door het PBL (25 maart, Leeuwarder Courant, zie onder).

Ook in het stakeholdersoverleg RES werd dit geopperd. Het zou immers 'maar een concept' zijn. Maar dat is naar onze mening een verkeerde voorstelling van zaken. Want het is alleen in zoverre een concept, dat PBL vervolgens een doorrekening gaat maken die kan leiden tot aanpassingen. Het is niet zo dat de regio's ineens met een heel ander bod kunnen komen.

Er was en is al veel kritiek binnen en buiten de politiek op het democratische gehalte van het proces inzake de energietransitie. Door de gemeenteraden en Provinciale Staten (mogelijk) te passeren, terwijl afgesproken is dat de concept RES-sen aan hen ter goedkeuring worden voorgelegd, wordt de democratische legitimering van dit proces verder ernstig aangetast. Dit vinden wij zeer zorgelijk en onwenselijk.

Natuurlijk vraagt deze crisis van ons allen enige flexibiliteit, maar een dergelijk zwaar en ingrijpend onderwerp leent zich daar zeer zeker niet voor. De democratie hoort ook in tijden van crisis doorgang te vinden. In het land horen wij van meerdere kanten zorgelijke geluiden over het proces rondom de RES, zoals bijvoorbeeld van een aantal provinciale politieke partijen in de provincie Friesland. Wij staan dus niet alleen met onze zorg.

Wij zien als Lokaal Belang geen enkele reden om niet te besluiten om dit proces bijvoorbeeld een half jaar 'on hold' te zetten. Wij doen derhalve aan u het dringende verzoek om binnen uw mogelijkheden alles in het werk te stellen het proces van de RES uit te stellen tot het moment dat iedereen op een ordentelijke en democratische wijze verder vorm kan geven aan de RES.

Hoogachtend,

namens de fractie van Lokaal Belang Gemeente Barneveld,

Mw. MHJ Pluimers-Foeken (fractievoorzitter, raadslid)

LEEWARDER COURANT

25 maart 2020, pag. 30

In 2030 2/3 stroom van zon en wind

WILLEM BOSMA

LEEWARDEN De Friese vraag naar elektriciteit in 2030 kan voor 64 procent worden opgewekt met de windturbines en zonnepanelen die er nu al staan of zijn gepland.

Dat is de kern van het concept van de regionale energiestrategie (RES) dat gisteren door de besturen van provincie, Wetterskip en gemeenten is vastgesteld.

Het stuk gaat uit van de opwek van 0,5 kilowattuur zonnestroom en 1,8 miljard kWh windstroom. Dit is een verdrievoudiging van stroomproductie met panelen en een vervijfvoudiging van de productie met windturbines.

Volgens de concept-RES kan het aandeel hernieuwbare opwek al over vier jaar een feit zijn. De 2,3 miljard kWh is 6,5 procent van de doelstelling uit het Klimaatakkoord die Friesland en 29 andere RES-regio's samen moeten halen. Gedeputeerde Sietske Poepjes spreekt van een eer-

lijk en realistisch bod. „Relatyf sille wy folle mear skjinne stroom produsearje as it nasjonale doel foar 2030 ornearret.”

Ook wethouder Andries Bouwman, die namens de Noordoost-Friese gemeenten in de RES-stuurgroep zit, noemt het Friese concept-bod „heel realistisch en heel concreet”. „Er zijn mensen die de schouders eronder willen zetten en meer willen, anderen willen het hierbij laten. Dat gesprek gaan we de rest van het jaar nog met iedereen aan.”

Netbeheerder Liander is kritisch over het Friese bod. Volgens Liander is de marktanimo voor zonnenvelden op Friese landbouwgrond tot 2030 dubbel zo groot als de Friese ambitie

reikt. Poepjes werpt tegen dat niet de markt het beleid dicteert, maar wat de Friese samenleving kan verdragen.

Staten en gemeenteraden zouden in april of mei een standpunt moeten innemen, maar het coronavirus frustreert besluitvorming. Daarom mogen RES-regio's hun concept op 1 juni voor doorrekening naar het Planbureau voor de Leefomgeving sturen zonder die besluiten.

Het warmte-hoofdstuk van de concept-RES voorziet dat meer dan de helft van de Friese woningen op termijn verwarmd moet worden met eigen elektrische warmtepompen. Op het platteland is weinig industriële restwarmte beschikbaar en transport van warmte uit de ondergrond en uit oppervlaktewater is er veelal niet rendabel.

Nadeel is wel dat warmtepompen relatief duur zijn, omdat de woningen er verregaand voor geïsoleerd moeten worden. Voor koude winterperiodes is bovendien back-up nodig van aardgas of biogas.

Conceptstrategie staat aan begin peiling draagvlak onder bevolking